

Danske skove kan fordoble produktionen af træ til energi

Med en målrettet produktion af træ til energi kan dansk skovbrug øge landets egen-forsyning betydeligt. Det kan gøres ved at dyrke særlige energitræer (hjælpetræer) mellem de kommende tømmer- og møbeltræer, der ikke udnytter bevoksningens areal fuldt ud i de første leveår. Hjælpetræerne vokser hurtigt i starten og fjernes efter 10-20 år for at give plads til de langsomt startende tømmer- og møbeltræer. Produktionen er bæredygtig, og modellen har kun gode konsekvenser:

Nye jobs i landdistrikterne

- Den større mængde træ skaber ca. 1.000 nye blivende jobs i og omkring den direkte forsyningskæde.
- I opbygningsfasen skabes endvidere 1.500-2.000 ekstra årsværk.

Ingen problemer for natur og miljø

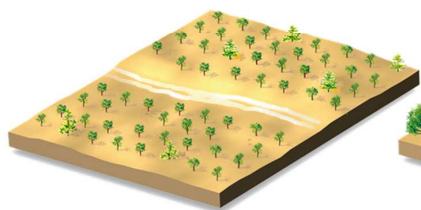
- Skovens naturværdier og rekreative værdier bevares.
- Ingen produktion på naturarealer eller i urørt skov.
- Samme lave forbrug af sprøjtemidler som dansk skovbrug er kendt for.
- Ingen gødning.

Bedre klima

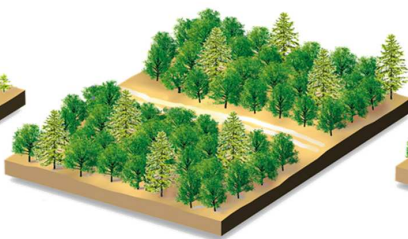
- Modellen vil først bidrage til en øget absorption af CO₂ og varig øgning af skovens totale kulstofpulje.
- Derefter vil den fortrænge fossilt brændsel, når hjælpetræerne udnyttes til energi – begrebet "kulstof-gæld" er ikke relevant.

Nuværende skovdyrkningsmodel

Ung bevoksning med få hjælpetræer

Bevoksningen efter 20 år

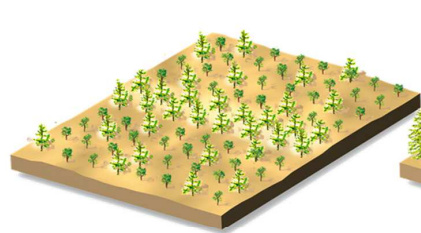

Første tynding, lille høst til energi

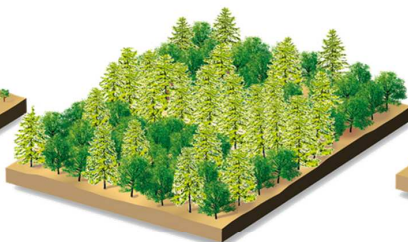

Den nye skovdyrkningsmodel

Ung bevoksning med mange hjælpetræer

Bevoksningen efter 20 år

Første tynding, stor høst til energi

Den nye skovdyrkningsmodel øger skovenes samlede vedmasseproduktion. Københavns Universitet, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, har beregnet, at man med velkendte dyrkningsmetoder kan øge mængden af træ til energi fra 14 PJ i dag til 35-45 PJ om året i 2050 – uden at mindske udbuddet af træ til træindustrien og uden at mindske biodiversiteten.

Derfor bør der satses på træ

Danmark har stærke grunde til at satse maksimalt på bioenergi. Kraftvarme på biobrændsler kan reguleres efter forbruget. Biobrændsler er derfor en af de bedste vedvarende energikilder til at erstatte fossilt brændsel. Af hensyn til forsyningsikkerhed, beskæftigelse og kontrol af oprindelsen har vi stor interesse i selv at producere mest muligt af vort forbrug af biobrændsel.

Træer hører til de mest effektive planter til at udnytte fotosyntesen og giver derfor en meget høj biomasseproduktion pr. ha. Skov kan vokse på alle typer jord, så de bedste jorder kan fortsat bruges til fødevarereproduktion.

Skovene er derfor et af de mest oplagte steder at øge biomasseproduktionen. Dansk produceret skovflis er konkurrencedygtigt på biomassemarkedet.

Det nytter ikke at gemme på energitræet

Hvis Danmark i 2050 skal have mest muligt energitræ til både varme, el og transport, nytter det ikke at gemme på energitræet nu. Tværtimod gælder det om at motivere skovejere til at plante flere og mere hurtigvoksende træer der er egnet til energi.

Skovene bør allerede nu indarbejde energitræ i de langsigtede produktionsplaner og investeringer. De investeringer forudsætter stabil afsætning for energitræet der plantes. Og den afsætning må i årtierne frem til 2050 især ske til varme- og kraftvarmeværker. Der er foreløbig ikke andre parter der kan udnytte træ i de mængder.

Planen er realistisk og metoden velkendt, men økonomisk risikabel for skovejeren

Plantning af hjælpetræer for at producere energi er under indfasning. De relevante træarter er velkendte som hjælp ved skovdyrkingen. Den nye produktion kræver derfor ikke grundlæggende ny viden, blot optimering af metoden for at nå den optimale produktionsforøgelse uden at skade den blivende bevoksning.

Skovbrugets økonomi er grundlæggende baseret på produktion af tømmer- og møbeltræer. Hidtil har fokus været på at optimere denne produktion uden unødige investeringer i fx hjælpetræer. Skovbruget har bevidst minimeret produktionen af ringere trækvaliteter. Derfor er næsten al energitræet hidtil kommet fra nødvendige udtyndinger og andre rester (grene, toppe og døde træer) fra tømmerbevoksninger.

Den nye produktion indebærer en betydelig risiko for skovejeren. Hvis hjælpetræerne ikke fjernes i tide, ødelægger de den kommende tømmerbevoksning. Derfor skal hjælpetræerne fældes. Hvis de så ikke kan afsættes til energi, får skovejeren omkostninger som den mulige gevinst slet ikke retfærdiggør.

Skrækscenariet er en massiv satsning på hjælpetræer som ender i en økonomisk katastrofe hvis der ikke er afsætning for træerne når de skal fældes om 10-20 år.

Skovbrugets organisationers ansvar

70 % af Danmarks skov ejes af 28.000 private skovejere.

Skovbrugets organisationer er aktive i udvikling og formidling af dyrkningsmetoder og løbende information til ejerne om mulighederne for afsætning af energitræ.

Myndighederne har et stort ansvar

Hvis skovejere skal foretage de nødvendige langsigtede investeringer i øget produktion af energitræ, kræver det egnede rammevilkår og troværdige planer fra de centrale myndigheder for den langsigtede udnyttelse af træflis i energiforsyningen.

Og tilsvarende kræver det, at kommunerne giver træ en central placering i klima- og energiplanlægningen.

Kontakt

Ebbe Leer
Konsulent, "Træ til Energi"
Telefon +45 20 45 39 19
el@hededanmark.dk

Marie-Louise Bretner
"Træ til Energi"
Telefon +45 27 80 14 69
mlb@skovforeningen.dk

3. december 2015